

ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В ЕРУ ВЕЛИКИХ ДАНИХ

*Піщікова К.А., студентка, kate.pishchikova@gmail.com;
Крашеніннікова О.В., студентка, sashakrash@icloud.com
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ, Україна*

Великі дані створили нову реальність обробки та використання різномановної наявної інформації під час прийняття управлінських рішень. Можливості їх зберігання та досить швидкої передачі створили умови для роботи спеціалістів різних секторів, при цьому акцентуючи увагу на важливості захисту персональних даних. Проблема захисту інформації останніми роками є дуже актуальною, оскільки створює нездоланну перешкоду для широкомасштабного застосування технологій великих даних.

У повсякденному житті кожен із нас стикається зі збором чи розповсюдженням інформації: необхідно ввести свою пошту чи телефон, проголосувати у певному опитуванні, висловити свою думку з того чи іншого питання. Вже давно не новина, що інформація, яку ми залишаємо чи поширюємо, консолідується в одному місці з метою подальшого вивчення, аналізу та побудови певних гіпотез на її основі. Інформацію накопичують компанії різних рівнів та сфер. Так, Facebook на щоденній основі завантажує близько 500 терабайтів інформації - вподобання користувача, час його проведення на сторінці, фото-, відео-, та аудіо-матеріали тощо. Google зберігає наше місцезнаходження, пошукові запити, аналізує поведінку користувача на певному сайті, Tik Tok чи Instagram діють за подібним алгоритмом.

Великі дані в соціальних медіа – це лише невелика частина від загальної кількості даних. Коли ми говоримо про активно розвиваючу зараз галузь – галузь космонавтики, то можемо зазначити, що лише один реактивний двигун за півгодини свого польоту створює 10 терабайт даних. Зазначимо, що щодня відбуваються тисячі перельотів. Інший приклад – генерація 1 терабайту даних про торги за минулу сесію Нью-Йоркської фондової біржі.

В принципі будь-які дані в достатньому обсязі несуть корисну інформацію, оскільки дають змогу побачити непомітні для ока людини закономірності. Проте їх потрібно навчитися захищати. І першою і найвищою інституцією є захист даних на законодавчому рівні. Нормативною базою є Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року, Конституція України, Закон України «Про захист персональних даних», Кодекс України про адміністративні правопорушення тощо.

Звичайно, основним критерієм для роботи із даними повинна бути доброчесність компанії та персоналу, проте це є одним із найскладніших аспектів, оскільки здійснювати контроль за його дотриманням досить важко. Ок-

рім на рівні компаній повинні проводитися перевірки за дотриманням контролю роботи із інформації, відповідності певним стандартам зберігання інформації.

Відповідно до стандарту GDPR (General Data Protection Regulation) можна виділити ряд порад, які допоможуть регулювати великі обсяги даних.

1. Більш пильна увага до онлайн-ідентифікаторів. Даний пункт пов'язаний із доступом до різного роду БД за допомогою ідентифікатора користувача – IP – адрес та файлів cookie, котрі із легкістю можуть створити профіль користувача.
2. Посилення обмежень для збору, використання та розголошення інформації, які є виправданими метою збору.
3. Зміни до ключових принципів захисту даних:
 - 3.1. Впровадження тесту для визначення ступеня сумісності обробки інформації з метою, для якої дані були спочатку зібрані;
 - 3.2. Принцип мінімізації збору даних;
 - 3.3. Вимоги щодо конфіденційності за вимогою та за замовчуванням. У разі потенційно небезпечної діяльності з обробки (термін, який, можливо, охоплює велику частину великих персональних даних), стаття 25 GDPR вимагає, щоб контролер створював конфіденційність задумом як під час визначення засобів для обробки та під час самої обробки.
 - 3.4. Право на вимогу щодо видалення персональних даних за наступних обставин:
 - якщо збереження даних «більше не є необхідним у зв'язку з цілями, для яких вони були зібрані чи оброблені іншим»
 - якщо єдиним виправданням для збору даних є згода, і ця згода була відкликана;
 - якщо суб'єкт даних скористався своїм правом заперечити проти їх обробки і «немає переважних законних підстав для обробки, або суб'єкт даних заперечує проти обробки» даних для цілей прямого маркетингу.
 - якщо дані були оброблені незаконно;
 - якщо персональні дані обробляються у зв'язку з пропозицією послуг інформаційного суспільства дитині.

Окремої уваги заслуговують заходи щодо збереження конфіденційності даних при роботі з ПО: достатній рівень захисту від втручання сторонніх осіб та шифрування і псевдонімізація даних, які значно ускладнюють процес роботи із даними для сторонньої особи.

Отже, Big Data допомагають вирішувати різноманітні завдання в багатьох сферах, починаючи від формування портрету споживача і закінчуючи проекцією приземлення ракети на певну планету. Значення даних безумовно величезне, тому компанії будь-яких розмірів повинні прагнути максимально

удосконалити механізм захисту збору та обробки даних, для того, щоб забезпечити інформацію своїх клієнтів та мати можливість безпечно працювати із даними і створювати інноваційні рішення у своїх галузях.

Література

1. Paterson M., McDonagh M. Data protection in an era of big data: the challenges posed by big personal data. Monash University Law Review. 2018. Vol. 44, no. 1. P. 31. URL: https://www.monash.edu/__data/assets/pdf_file/0009/1593630/Paterson-and-McDonagh.pdf html (дата звернення: 26.11.2021).

2. Аналіз великих обсягів інформації і. Застосування Великих Даних в медицині. Основні проблеми використання Big Data. Советы по настройке Android, роутеров, Smart TV. Bluetooth. URL: <https://newtravelers.ru/uk/bluetooth/analizom-bolshih-obemov-informacii-i-primenenie-bolshih-dannyh-v.html> (дата звернення: 26.11.2021).

3. Захист персональних даних – WikiLegalAid. Платформа правових консультацій - WikiLegalAid. URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/Захист_персональних_даних (дата звернення: 26.11.2021).

4. Защита больших данных – как правильно начать и минимизировать возможные риски? Хабр. URL: <https://habr.com/ru/company/gemaltorussia/blog/320214/> (дата звернення: 26.11.2021).

Анотація

Із розвитком технологій у світі значно зросла кількість даних. Технології Big Data дають змогу якісно й оперативно отримувати користь із цього масиву інформації. З їхньою допомогою державні структури і представники бізнесу оптимізують різні процеси, а кінцеві споживачі отримують якісніші послуги. Проте зростає проблема захисту інформації, яка і буде розкрита в даній роботі..

Ключові слова: інформація, дані, великі дані, Big Data, захист, збір, обробка.

Аннотация

С развитием технологий в мире значительно выросло количество данных. Технологии Big Data позволяют качественно и оперативно извлекать пользу из этого массива информации. С их помощью государственные структуры и представители бизнеса оптимизируют различные процессы, а конечные потребители получают более качественные услуги. Однако растет проблема защиты информации, которая и будет раскрыта в данной работе.

Ключевые слова: информация, данные, большие данные, Big Data, защита, сбор.

Abstract

With the development of technology in the world, the amount of data has increased significantly. Big Data technologies make it possible to qualitatively and quickly benefit from this array of information. With their help, government agencies and business representatives optimize various processes, and end consumers receive better services. However, the problem of protection of information grows, which will be disclosed in this work.

Keywords: information, data, big data, Big Data, protection, collection.